

Данъци и публични разходи при криза – кои са подходящите политики?

Димитър Чобанов

Главен икономист

Институт за пазарна икономика

www.ime.bg

23 ноември 2008

Функции на държавата

- Защита на правото на собственост;
- Прилагане на договорите;
- Публична инфраструктура;
- Подпомагане на хората в неравностойно положение.

Как публичният сектор може да възпрепятства стопанския растеж?

- Промяна в поведението на хората;
- Изкривявания на пазарите;
- Вредни регулации;
- Намаляване на разполагаемите ресурси за частния сектор;
- Разходи за администрация.

Какъв трябва да бъде размерът на държавата?

- Изследователите достигат до различни изводи в зависимост от използваната методология;
- Оптималният размер трябва да е между 20 и 25% от БВП.

Кризата и държавата

- Натиск върху политиците да предприемат някакви действия;
- Наличие на групи със специални интереси;
- Опит за преразпределение на богатството и доходите чрез държавата;
- Непродуктивните разходи се увеличават.

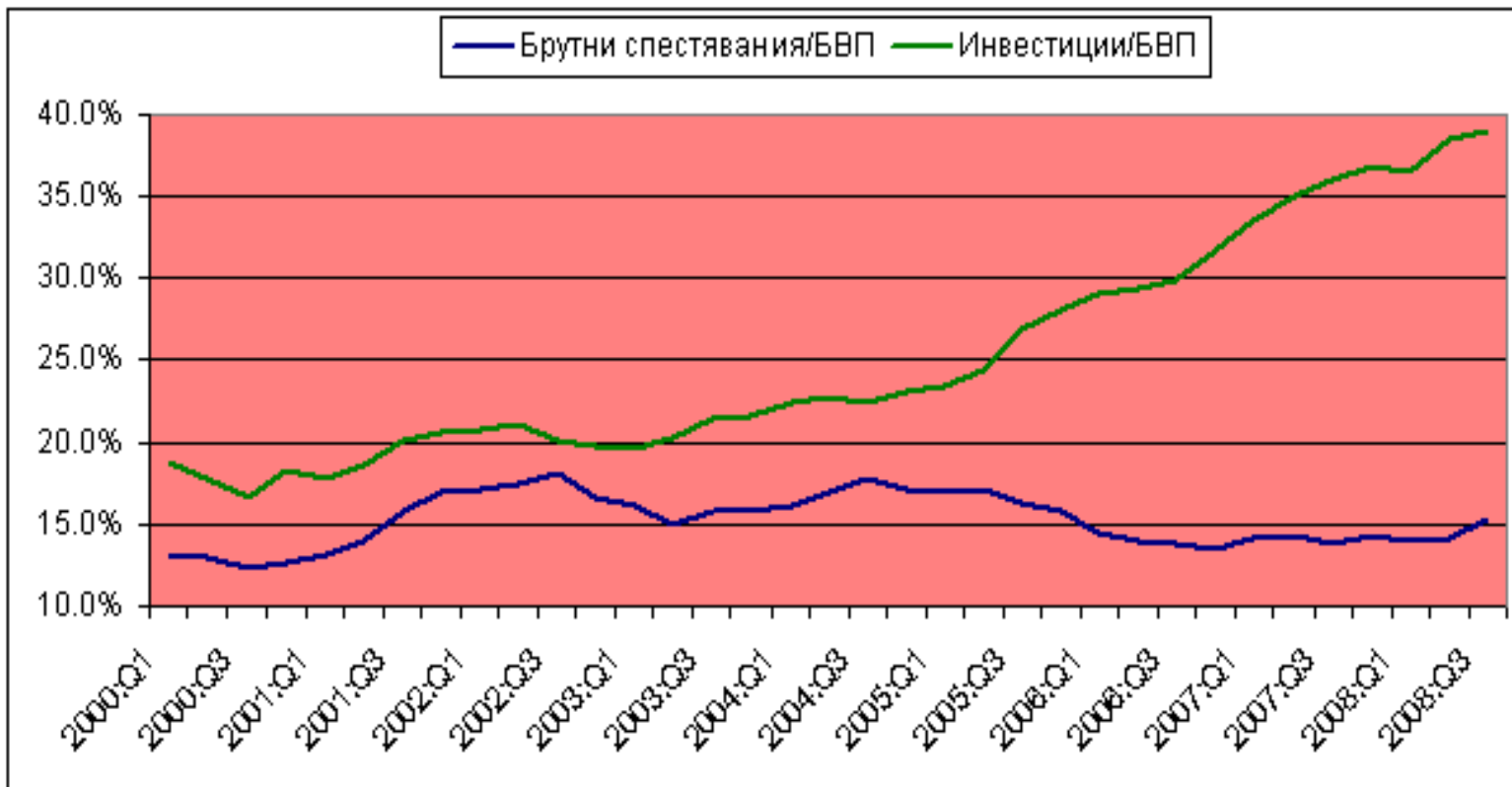
Рискове пред българската икономика

- Дефицит по текущата сметка;
- Спиране на притока на капитали;
- Забавяне на стопанския растеж.

Дефицит по текущата сметка

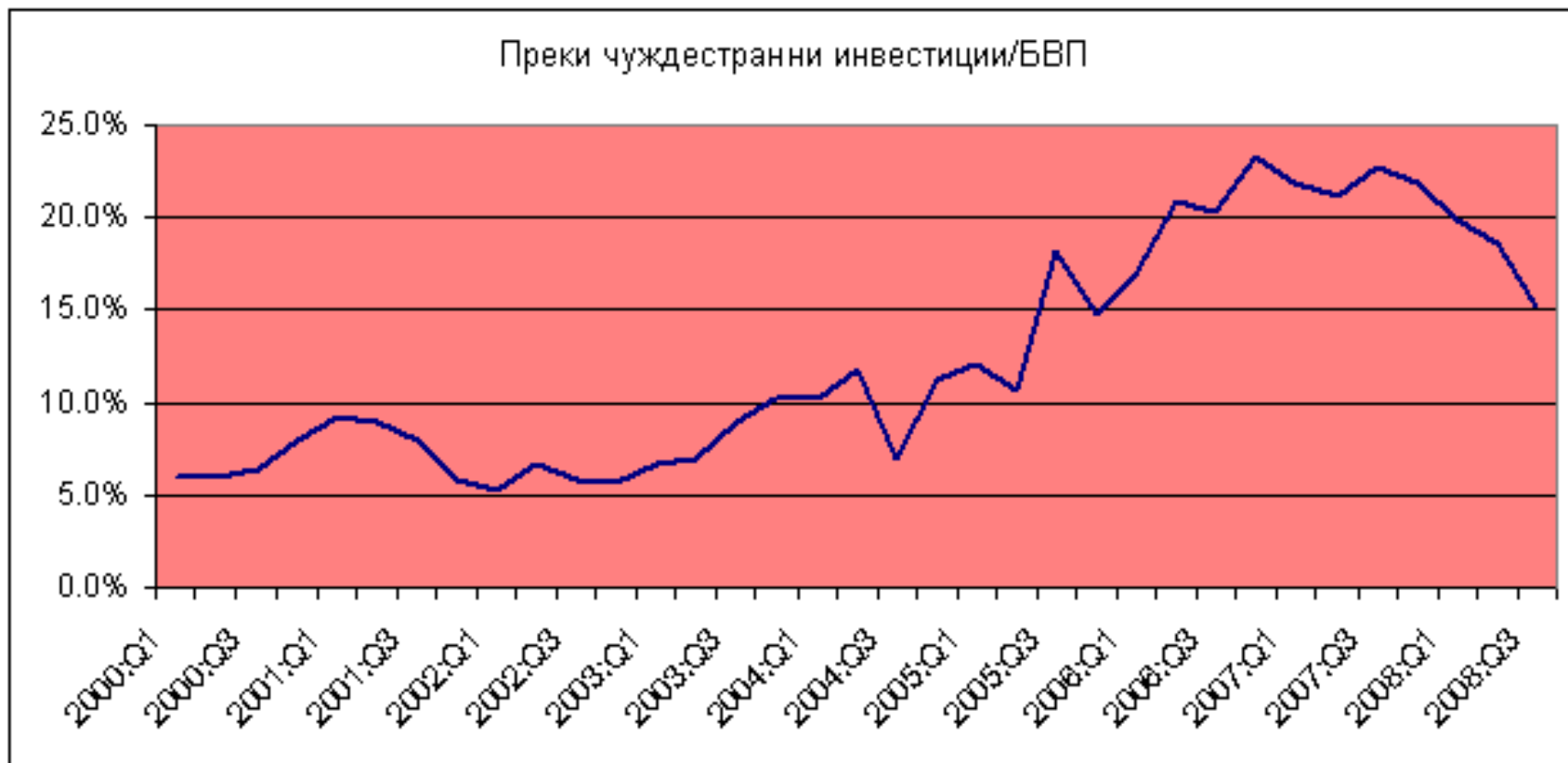
- Текуща сметка = Баланс на частния сектор + Баланс на правителството
- Текуща сметка = (Спестявания – Инвестиции) + Бюджетен баланс

Разлика между спестявания и ИНВЕСТИЦИИ

Преки чуждестранни инвестиции

Как да се стимулира спестяването?

- Оптимизиране на публичните разходи;
- Реформа на пенсионната система чрез лични пенсионни сметки.

ИЗВОДИ

- Кризата прави благоразумната фискална политика още по-необходима;
- Публичните разходи при криза трябва да се намаляват;
- Това ще позволи намаляване на данъчното облагане;
- Икономиката трябва да се справи с кризата чрез повишена гъвкавост.